

Алматы қаласы жоғары оқу орындарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы хартиясы

Алматы қаласы

31 мамыр 2017 жыл

Бұдан әрі «Қол қоюшылар» немесе «Тараптар» деп аталатын, бір тараптан, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Алматы қаласы бойынша департаменті (бұдан әрі – Департамент) және екінші тараптан, қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша Алматы қаласының ЖОО орындары (бұдан әрі – ЖОО) мемлекет пен қоғамға проблемалар мен қатерлерді төндіретін сыбайлас жемқорлық қауіпіне, демократиялық институттар беделінің, әдептік құндылықтар және әділдіктің төмендеуіне алаңдаушылық білдіре отыра, сыбайлас жемқорлықтың еліміздің барлық білім жүйесіне қауіп-қатерін сезіне отыра, аталмыш Хартияны қабылдайды және сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың басты қағидаларын жариялайды.

ПРЕАМБУЛА

Қазақстан Республикасының ХХІ ғасырдағы мемлекеттік дамуының жаңа кезеңі – «ҚАЗАҚСТАН 2050» стратегиясы білім жүйесінің бар қызметінің стратегиялық бағытына айналды.

Қазіргі таңда білім әлеуметтік және гуманитарлық дамудың таптырмайтын факторы және өз азаматтарына жаңа мыңжылдықтың сын-тегеуріндеріне құндылықтардың жинақтылығымен, жалпы әлеуметтік және мәдени өсімнің қатыстылығы түсінігімен қарсы тұруға қажетті ақпаратты беруге қабілетті Қазақстан азаматтығын біріктіретін және байытатын қажетті құрамдас бөлігі ретінде кеңінен танылуда.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік жастар саясаты жастардың толыққанды рухани, білімдік, кәсіби және тән дамуына қолайлы жағдай жасауды, табысты әлеуметтенуін және олардың әлеуетін еліміздің одан әрі дамуына жұмсауын өзіне басты мақсат санайды.

Білім маңыздылығының жоғарылығын ескере отыра және тәуелсіздік жылдарындағы еліміздің үлкен табыстарын айғақтай отыра, облысымыздың жоғары оқу орындарының (одан әрі – ЖОО) қоғамымыздың барлық таптарын, соның ішінде білім саласын жалмаған сыбайлас жемқорлықты және оның қауіпін сезеді.

Білім саласындағы сыбайлас жемқорлық дегеніміз – білімге қолжетімділіктің сапасы мен әділеттілігіне мейлінше теріс әсер ететін жеке пайда табу үшін өз қызметтік бабын пайдалану болып табылады.

Жоғары білім жүйесіндегі сыбайлас жемқорлық қаупінің үш деңгейлі қатерлері бар:

бірінші — білім саласындағы жүргізіліп жатқан реформа бұрмалануы және баяулауы мүмкін, әртүрлі сыбайлас жемқорлық әрекеттері өз ережелері мен қағидаларына мәжбүрлей отыра, өзгеруі және берік тұрақтауы мүмкін;

екінші — меншік нысанына қарамастан мемлекеттік басқарудың, білім жүйесінің құрылымдары сыбайлас жемқорлыққа бейімділігінен Стратегиядан өрбитін мәселелердің шешілуіне қауіп төндіреді;

үшінші – білім қызметтерін алушылар сыбайлас жемқорлық вирусын жұқтырып, оның жасалу тетіктерін танып, құқықтарды және адамгершілік, азаматтық жүріс-тұрыс нормаларын бұзып, мамандық иесі атанып, мемлекеттік басқару органдарының, қаржы, экономика және басқа да нарықтық құрылымдардың қызметкерлеріне айналады, билік функциялары бар мұндай сыбайлас жемқорлық дертінің диагностикасы мемлекеттің конституциялық негіздеріне орасан қауіп төндіреді

ІРГЕЛІ ҚАҒИДАТТАР

ЖОО оқыту процесі тәрбие процесі кешенінен – ұлттық мәдениеттің, дәстүрдің және құндылықтардың негізінде қазақстандық патриотизм сезімін тәрбиелеу, жастар бойында «Мәңгілік ел» ұлттық идеясын, өзіндік және жақындары, отбасысы үшін әлеуметтік жауапкершілік сезімін қалыптастыру, дәстүрлі отбасы, заңдарға құрмет, сыбайлас жемқорлыққа қарсы және құқықтық мәдениет деңгейін арттыру, өзге тұлғалардың құқықтарын, бостандықтарын, ар-намысын және абыройын құрметтеу секілді құндылықтарды дамытудан ажырамауы тиіс. Студенттерді зияткерлік адалдыққа үйретуіміз қажет.

ЖОО білім және ғылыми-зерттеу орталығына айналуы тиіс. Оқытушылар өз жұмысында құрмет және табындылықты, студент мәртебесін мойындауды, білім саласында сыбайлас жемқорлық және өзге де құқықбұзушылықтар үшін жеке жауаптылықты арттыруды таныта отыра, терең білімге ие болуға және оны үйренушілерге жеткізудің барлық инновациялық нысандарын меңгеруге міндетті.

Білім жүйесін реформалаудың барлық кезеңдерінде табандылық және тәуелсіздік негізінде меншік нысанына қарамастан барлық ЖОО бақылау-тексеріс, лицензиялау, аккредитациялау және басқа да шаралардың қорытындылары мен нәтижелерін жариялау қажет.

Жаңа заманның нақты критерийлеріне сәйкес білім сапасы параметрлерін жетілдіру қажет.

МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕР

Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті таныта отыра, әрбір ЖОО білім беру процессі міндеттерінің орындалуына және Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының жүзеге асырылуына өз үлесін қосады.

Хартиямен лауазымына қарамастан әрбір қызметкердің және білім беру процессінің міндетті қатысушысы ретінде студенттің жүріс-тұрыс моделі белгіленеді. Жүріс-тұрыс моделі оның ағзалық бөлігі болып табылатын саяси-құқықтық, адамгершілік-эстетикалық мәдениеті мен оқыту-тәрбиелік процессін жүзеге асыруда корпоративтік қағидадан тұрады.

Хартияның мақсаттары:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыру және қазақстандық патриотизм сезімін нығайту;

- мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының жүзеге асырылуына жастарды және жастар ұйымдарын тарту;

- білім жүйесінде тиімді сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған шаралардың қабылдануы мен нығайтылуына ықпал ету;

- сыбайлас жемқорлықтың ескертілуіне, соның ішінде сыбайлас жемқорлық жүріс-тұрысқа жағдай туғызушы себептер мен алғышарттарды анықтау бойынша шараларға заң аясында қолдау көрсету;

- адалдықты, сатылмаушылықты және тиісті сыбайлас жемқорлыққа қарсы жүріс-тұрысты көтермелеу болып табылады.

Хартияның міндеттері:

- сыбайлас жемқорлықтан азаматтар мен қоғам құқықтары, бостандықтары және заңды мүдделерінің қорғалуын қамтамасыз ету;

- жоғары білім субъектерінің арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетаным және жүріс-тұрыстың қалыптастыру және дамыту;

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдері мен жағдайларын кеміту мақсатында оқыту-тәрбиелеу, ғылыми және ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметте тиімділік пен нәтижелілікті арттыру;

- сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылықтарға қатысты тұлғаларды анықтау, олардың жолын кесу және қатаң жауапкершілікке тарту;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың нысандарын, әдістерін және құралдарын оңтайландыру;

- мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына жоғары білім субъектілерінің қатысуын қамтамасыз ету болып табылады.

Қазақ спорт және туризм академиясы

ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Алматы қаласы бойынша департаменті

